

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1546. usque ad annum 1549

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118529

§. 11. Dilinga, Lauinga, aliæque urbes per Cæsarem recuperatæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66608)

Donavertam nuper ab hoste occupatam invadere, consultius fore censuit, hujusque moliminis curam Octavio Farnesio demandavit. Hic præter quasdam Equitum legiones Italis Germanisque peditibus cinctus urbem obsidere cœpit, eamque paulo post occupavit, Protestantibus præfidiariis non nisi ignava manu sese tuentibus, ac per eam urbis partem, quæ a Cæsareis cincta non erat, fuga elabentibus. Itaque Imperator die undecima Septembris victor urbem ingressus est.

Sæcul. XVI.
A.C. 1546.

§. XI.

Dilinga, Lauinga aliæque urbes per Cæsarem recuperatæ.

Prospero hoc armorum successu animatus Imperator alias urbes Danubio adjacentes, præcipue vero Ulmam utpote futuris belli progressibus peropportunam occupare statuit, quapropter altera die, qua Donavertam advenerat, promotis Dilingam castris hanc urbem mox deditione cepit: cum autem foederati idem prorsus fatum Lauinganæ civitati impendere vererentur, cives ad constantiam missis fecialibus hortabantur, polliciti, se eis brevi præsto adfuturos: verum ejusmodi hostium solertia nequam Cæsarem præpedire poterat, quo-

Sleid. l. 18.

p. 633.

Timan l. 2.

Belcar. l. 24.

n. 28.

Sæcul. XVI. A. C. 1546
 minus hanc pariter urbem suæ subjeceret potestati, eamque sexcentis Germanis muniret, & continuato victoriarum cursu Fiessam & Gundelsingam ad Brennum flumen sitam pactis conditionibus occuparet, postea vero Imperator trajecto amne prope Sontheimium castra posuit, inde Ulmam mediâ duntaxat leuca distitam petiturus: Fœderati vero, qui Cæsarem prævenire, urbemque præsidario milite firmare decreverant, spe sua delusi, motis castris Giengam, oppidum ad idem flumen situm progressi sunt, adeo, ut utrumque exercitum unicus nonnisi amnis divideret: cum igitur Cæsar hostilium tympanorum sonitum inaudiisset, cognito mox Fœderatorum proposito unacum Albæ Duce proximum quemdam collem conscendit, hostilis exercitus numerum, necnon aciei ordinem exploraturus; ubi tamen ipse ejusque comites illa die summo discrimini exponebantur, eoquod Saxonix Elector, qui primo agmini præerat, Cæsarem adesse edoctus, summa celeritate copias suas huic colli admovit, simulque Hassix Landgravium admonere jussit, ut & ipse cum suis propius insequeretur. Enimvero tum opportuna hostem aggrediendi occasio offerebatur; cum enim neque vado flumen transiri posset, neque Cæsar per
 pon-

pontem, qui non nisi unicus erat, abs-
 que maximo suorum dispendio evadere
 valuisset, nil propius videbatur, quam
 quod Protestantes nullo ferme negotio
 insignem reportassent victoriam. Ve-
 rum Elector sinistro prorsus consilio Land-
 gravii adventum præstolari constituit,
 interim vero Cæsareis sese recipiendi
 spatium indulsit.

Sæcul. XVI.
 A.C. 1546.

Amissa igitur opportuna hac dimi-
 candi occasione Protestantes Giengam
 munire cogebantur, Ulmamque ter mil-
 le quadringentis Helvetiis firmabant:
 rem autem edoctus Imperator hanc ur-
 bem obsidendi propositum mutavit, ac
 Sontheimii subsistens cis Brentium flu-
 men ex hostilis exercitus regione castra
 metatus est, unde frequens erat utrin-
 que velitatio, qua proximæ pugnæ pro-
 ludi credebatur, nec minus Sulmonen-
 sis Princeps, ut Protestantes ad præli-
 um provocaret, eorum munimenta a-
 dorsus primo obvias legiones prostravit,
 ubi ceteræ quidem accurrerunt, prom-
 pte autem sua castra defensionis sese rece-
 perunt: demum vero Cæsar, qui aii-
 quamdiu levioris hujus pugnæ specta-
 tor erat, receptui canere iussit: Altera
 autem die hostem noctis beneficio ag-
 gredi constituit, hujusque expeditionis
 curam Brandenburgico Marchioni, nec-
 non magno Ordinis Teutonici Magistro,

B 4

atque

Sæcul. XVI.
A.C. 1546.

atque Aliprando Madrutio demandavit, qui cum suis Equitibus, peditumque legione prima noctis vigilia foederatos obruerent. Ast consilio per Protestantium exploratores detecto res successu caruit, solusque Lanoyus ac Barbanfoni-
 us posteriorem castrorum partem, ubi minus munita erant, aggressi, plures trucidarunt, multosque secum captos abduxerunt.

§. XII.

Farnesius Cardinalis a Papa revocatus.

*Belcar l. 24.
num 24.
De Thou hist.
lib. 2.*

Post hæc Cæsar, cum ejus exercitus non modo pabuli atque aënonæ inopia, sed etiam grassante lue plurimum depa-
 fceretur, die trigesima prima Octobris ad pristina sua prope Lauingam castra reversus est, ibidemque Cardinalis Farnesius a Papa revocatus Cæsarem valere jussit, Romam rediturus: Cæsar vero per viginti duos dies in suis castris haud procul a Lauingana urbe substitit, ut suis fractas vires reficiendi spatium indulgeret. Ex horum otio Foederati Cæsarem hyberna petiturum sibi persuadebant, nec sua eos fefellit opinio; quapropter suæ fortitudinis fiducia inflati ad urbes sibi foedere junctas perscripserunt, quod sibi admodum prosperos belli
 suc-